

**ІНСТИТУТ ФІЗІОЛОГІЇ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Директор Інституту фізіології ім. О.О.
Богомольця НАН України
академік НАН України
_____Микола ВЕСЕЛОВСЬКИЙ

ПРИЙНЯТО
Вченою радою Інституту фізіології ім.
О.О. Богомольця НАН України
протокол №11 _від 17.07.2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про забезпечення академічної доброчесності
в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України

Київ 2025

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає принципи, норми, процедури та механізми забезпечення академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (далі — Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Кодексу академічної доброчесності НАН України, Статуту Інституту, а також Положення про Комісію з наукової етики Інституту, що визначає склад і повноваження органу, відповідального за розгляд порушень академічної доброчесності.

1.3. Академічна доброчесність є основою освітньої та наукової діяльності Інституту, спрямованою на утвердження чесності, об'єктивності, відповідальності, поваги до авторських прав і наукової етики.

2. Основні принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність базується на таких принципах:

- чесність у навчанні, викладанні, оцінюванні, дослідженнях і публікаціях;
- довіра та взаємоповага між усіма учасниками освітнього процесу;
- об'єктивність і прозорість у оцінюванні результатів навчання та наукових досягнень;
- відповідальність за достовірність даних, використаних у дослідженнях;
- дотримання авторських прав і правил цитування;
- недопущення дискримінації, фальсифікації, плагіату чи маніпуляцій результатами досліджень.

3. Форми порушень академічної доброчесності

До порушень академічної доброчесності належать:

- **плагіат** — привласнення результатів чужої праці або ідей без належного посилання;
- **самоплагіат** — повторне подання власних текстів як нових без зазначення попередніх публікацій;
- **фабрикація** — вигадкування даних чи фактів;
- **фальсифікація** — спотворення результатів досліджень або даних;
- **списування** та несанкціоноване використання допоміжних матеріалів;
- **неетична поведінка** під час рецензування, публікацій чи наукових заходів;
- **порушення правил авторства**, у тому числі штучне додавання або виключення співавторів.

4. Організаційне забезпечення

4.1. В Інституті функціонує **Комісія з наукової етики**, що виконує повноваження **Комісії з питань академічної доброчесності**.

4.2. Комісія діє на підставі окремого Положення, затвердженого директором Інституту, і має право:

- розглядати випадки можливих порушень академічної доброчесності;
- проводити службові перевірки;
- надавати рекомендації щодо застосування дисциплінарних заходів;
- здійснювати моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності в освітній діяльності.

4.3. До складу Комісії входять представники наукових підрозділів, гаранті ОНП, юрист і представники здобувачів.

5. Порядок дій при виявленні порушень академічної доброчесності

5.1. У разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності будь-який учасник освітнього процесу має право подати письмове звернення до Комісії з наукової етики.

5.2. Комісія проводить розгляд звернення, здійснює перевірку фактів (у тому числі за допомогою програм для виявлення плагіату, таких як **Unicheck by Turnitin**), готує висновок і пропозиції щодо відповідних заходів.

5.3. За результатами перевірки Комісія може рекомендувати:

- попередження здобувача або НПП;
- повторне проходження освітнього компоненту або перездачу дисципліни;
- позбавлення академічної стипендії;
- тимчасове відсторонення від навчального процесу;
- **відрахування з аспірантури** у разі систематичних або грубих порушень.

5.4. Рішення Комісії подається на розгляд директору Інституту для затвердження.

6. Система профілактичних заходів

6.1. З метою попередження порушень академічної доброчесності в Інституті запроваджується:

- **обов'язкова перевірка текстів дисертацій, наукових статей, звітів та публікацій на плагіат** через платформу *Unicheck by Turnitin*;
- **щорічні семінари, лекторії та вебінари** для здобувачів і викладачів щодо питань академічної доброчесності, правил цитування, етики наукових досліджень;
- **інформування на сайті Інституту** про принципи академічної доброчесності, порядок дій при виявленні порушень і контакти Комісії з наукової етики;
- **включення модулів з академічної доброчесності** до навчальних курсів аспірантів.

7. Відповідальність

7.1. Особи, які порушують вимоги академічної доброчесності, несуть академічну, дисциплінарну або адміністративну відповідальність згідно з чинним законодавством, Статутом Інституту та цим Положенням.

7.2. Рішення щодо застосування санкцій ухвалюється директором Інституту на підставі висновку Комісії з наукової етики.

8. Заключні положення

8.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом директора Інституту.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради або за поданням Комісії з наукової етики.